

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky v právní věci žalobce: **Roman Kovář s.r.o.**, sídlem Hodějovická 2173, Pelhřimov, zast. JUDr. Jiřím Kozákem, advokátem, sídlem Příkopy 25, Pelhřimov, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 11. 2013, č. j. 1388/560/13, 538801/ENV/13, a ze dne 10. 12. 2013, č. j. 2018/560/13, 79143/ENV/13,

t a k t o :

- I. Věci projednávané Městským soudem v Praze pod sp. zn. 10 A 59/2014 a 10 A 60/2014 **s e s p o j u j í** ke společnému projednání a budou nadále vedeny pod sp. zn. 10 A 59/2014.
- II. Žaloby **s e z a m í t a j í**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí žalovaného, jímž byla potvrzena rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“), kterými byly žalobci uloženy pokuty za správní delikty podle § 125a odst. 1 písm. e) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále jen „vodní zákon“) § 66 odst. 4 písm. b) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“).

V žalobě proti rozhodnutí, jímž mu byla uložena pokuta dle vodního zákona, žalobce uvedl, že žalovaný nepřihlédl k námitce, že k navedení zeminy došlo až poté, co dne 20. 1. 2013 žalobce uzavřel písemnou smlouvu s J. B. o dodávce a uložení zeminy. Byl to tedy J. B., nikoliv žalobce, kdo určil místa, kam bude zemina uložena, avšak ve správním řízení nebyl proveden důkaz výslechem J. B. ani nebylo jinak zjištěno, kdo navážku zeminy

provedl. Žalovaný také nepřihlédl k tomu, že pravděpodobně v budoucnu bude vydáno rozhodnutí o odstranění stavebních úprav, v důsledku čehož budou odstraněny následky jednání, které je žalobci kladeno za vinu, což by mohlo mít vliv na výši sankce.

V žalobách proti oběma rozhodnutím žalobce tvrdil, že jimi byla porušena zásada *ne bis in idem*. Uvedl, že za totožné jednání byl již správním orgánem I. stupně potrestán, když mu byla uložena pokuta ve výši 180.000,- Kč za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“). Proti rozhodnutí vydanému podle zákona o ochraně přírody žalobce opravnými prostředky nebrojil. Dle názoru žalobce měly tedy správní orgány na základě čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod z úřední povinnosti další dvě sankční řízení zastavit.

Žalovaný navrhl žaloby zamítnout. Uvedl, že správní řízení proběhlo řádně a v souladu se zákonem, přičemž bylo zjištěno, že žalobce naplnil skutkové podstaty deliktů, za něž mu byly uloženy pokuty. K otázce dvojího trestání žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 125/2011-163, z něž vyplývá, že lze uložit více sankcí za totéž jednání, pokud jím bylo způsobeno více na sobě nezávislých škodlivých následků.

Ze správních spisů soud zjistil následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Správní orgán I. stupně zahájil dne 4. 4. 2013 vůči žalobci správní řízení o uložení pokuty za správní delikt, jehož se měl dopustit tím, že provedl terénní úpravy na specifikovaných pozemcích v k. ú. Stanovice u Nové Cerekve bez souhlasu vodoprávního úřadu.

Žalobce v rámci řízení předložil smlouvu ze dne 20. 1. 2013 o uložení zeminy mezi ním a J. B. Ze smlouvy vyplývá, že se ukladatel (J. B.) zavázal, že zeminu uloží v souladu se stavebním zákonem a zákonem o životním prostředí.

Rozhodnutím ze dne 28. 6. 2012, č. j. ČIŽP/46/OOV/SR01/1303678.014/13/HKS, správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 200.000,- Kč za správní delikt podle § 125a odst. 1 písm. e) vodního zákona, jehož se měl dopustit provedením stavby – terénních úprav v záplavovém území toku Želivka bez souhlasu vodoprávního úřadu.

Odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 11. 2013, č. j. 1388/560/13, 538801/ENV/13. Žalovaný uvedl, že zeminu do záplavového území navezl žalobce v rámci prací pro CONTEG spol. s r.o.; J. B. byl pouze čtvrtinovým vlastníkem pozemků, na nichž byla zemina uložena, přičemž ze smlouvy mezi ním a žalobcem nevyplývalo, že by byl p. B. povinen zajistit příslušné povolení vodoprávního úřadu. Proto by bylo nadbytečné p. B. vyslýchat, neboť jeho výpověď by na posouzení věci samé nemohla ničeho změnit. Dále žalovaný uvedl, že v případě žalobce vedením paralelních řízení o uložení pokuty nedochází k porušení zásady *ne bis in idem*, neboť jde sice o téže jednání, které však způsobilo více škodlivých následků.

Dne 11. 7. 2013 správní orgán I. stupně sdělil žalobci, že proti němu zahajuje řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech, a to na základě kontrolního zjištění, že žalobce při provádění zemních prací v areálu CONTEG spol. s r.o. nenakládal s výkopovými zeminami v souladu s § 12 odst. 2 zákona o odpadech.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 7. 10. 2013, č. j. ČIŽP/46/OOH/SR01/1302896.007/13/HL V, byla žalobci za uvedený správní delikt uložena pokuta ve výši 200.000,- Kč. Skutek, jímž se měl žalobce deliktu dopustit, spoříval v tom, že v únoru a březnu 2013 soustřeďoval odpad (zeminu a kamení) na specifikovaných pozemcích v k. ú. Plevanice a Stanovice u Nové Cerekve v zařízeních, která k tomu nebyla podle zákona určena.

Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, jež bylo zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 12. 2013, č. j. 2018/560/13, 79143/ENV/13. Žalovaný v souladu se závěry správního orgánu I. stupně dospěl k závěru, že žalobce byl původcem odpadu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. x) zákona o odpadech, neboť odpady vznikl v rámci jeho podnikatelské činnosti. Ohledně porušení zásady *ne bis in idem* žalovaný uvedl totéž, co v prvním napadeném rozhodnutí.

Vzhledem k žalobním námitkám si soud od správního orgánu I. stupně vyžádal též správní spis týkající se řízení, v němž byla žalobci uložena pokuta podle zákona o ochraně přírody. Z tohoto spisu vyplynulo, že rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 8. 7. 2013, č. j. ČIŽP/46/OOP/SR01/1304411.016/13/HBH, byla žalobci uložena pokuta ve výši 180.000,- Kč za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody, neboť provedl škodlivý zásah do významných krajinných prvků údolní nivy řeky Želivky a bezejmenného pravostranného přítoku potoka Olešná, a to bez souhlasu orgánu ochrany přírody. Proti tomuto rozhodnutí žalobce nijak nebrojil.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. může soud spojit ke společnému projednání samostatné žaloby směřující proti těmž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí. Jelikož obě žaloby spolu skutkově souvisejí a žalobce uplatnil obdobné žalobní body, dospěl soud k závěru, že podmínky pro spojení věcí jsou dány a rozhodl o tom prvním výrokem tohoto rozsudku.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků s tímto postupem po poučení nevyjádřil nesouhlas.

Nejprve se soud zabýval žalobními námitkami vztahujícími se k rozhodnutí o správním deliktu podle vodního zákona. Předně je třeba se ztotožnit s žalovaným, že smlouva mezi žalobcem a J. B. o uložení zeminy neměla na deliktní odpovědnost žalobce žádný vliv. Pokud měl žalobce určitou povinnost plynoucí mu přímo z předpisu veřejného práva, nemohl ji soukromoprávní smlouvou převést na jinou osobu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2008, č. j. 3 Ads 60/2007-77). Z ustanovení § 125a odst. 1 písm. e) vodního zákona plyne, že se správního deliktu dopustí „*právnícká osoba ... tím, že provede stavbu ... podle § 17 odst. 1 bez souhlasu vodoprávního úřadu*“. V nyní projednávané věci žalobce nečinil sporným, že terénní práce na předmětných pozemcích v povodí Želivky provedl on, a proto bylo jeho povinností zajistit si souhlas vodoprávního úřadu. Této povinnosti se žalobce nemohl zprostit soukromoprávní smlouvou se spoluvlastníkem pozemků J. B. Nadto ze smlouvy ani nevyplývá, že by J. B. na sebe výslovně převzal povinnosti stavebníka vůči stavebním úpravám. Správní orgány tedy postupovaly zcela správně, pokud J. B. nevyslychaly, neboť jeho výpověď nemohla přinést žádné relevantní doplnění skutkových zjištění.

Dále je pro posouzení věci zcela irrelevantní, že po rozhodnutí o uložení pokuty s vysokou pravděpodobností dojde k odstranění stavby na základě rozhodnutí stavebního úřadu. Za prvé nelze v rozhodnutí o uložení pokuty zohledňovat skutečnosti, které nenastaly. Za druhé skutečnost, že jsou účinky žalobcova deliktního jednání později odstraněny nikoliv z jeho vlastní iniciativy, ale na základě zásahu správního orgánu, nemůže hrát roli při posuzování jeho viny ani při ukládání sankce. Při ukládání sankce se totiž zohledňují okolnosti související přímo s obviněným a jeho vztahem ke spáchanému deliktu, nikoliv objektivní okolnosti, na základě nichž je škodlivý účinek později odstraněn.

Dále soud přistoupil k posouzení stěžejní námitky obsažené v obou žalobách, dle níž došlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Jak plyne z čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a též z čl. 4 protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, nikdo nesmí být za totožný skutek potrestán vícekrát.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, a ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, podstatným rysem stíhaného skutku je též následek jednání; totožným jednáním totiž může dojít k zasažení odlišných zájmů chráněných správním právem trestním, a tedy k různým následkům. Je-li někdo dvěma správními rozhodnutími odsouzen za totožné jednání, avšak odlišné škodlivé následky, není zachována totožnost skutku, a proto se nejedná o porušení zásady *ne bis in idem*. V rámci výkonu veřejné správy je totiž běžné, že jsou správní delikty na různých úsecích stíhány odděleně, a to často různými správními orgány. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožnil též v nedávném rozsudku ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014-25 (č. 3251/2015 Sb. NSS).

V kontextu těchto východisek soud přistoupil k posouzení tří skutků, za něž byly postupně žalobci uloženy pokuty. Je nasnadě, že žalobce byl skutečně třikrát potrestán za jednání spočívající v navezení zeminy na těžce pozemky v povodí toku Želivka. V prvním případě z hlediska časové posloupnosti jednotlivých rozhodnutí šlo o delikt spočívající v provedení škodlivého zásahu do významného krajinného prvku [§ 88 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně přírody]. Jak plyne z § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody, významný krajinný prvek je chráněn především pro svou ekologickou, geomorfologickou či estetickou hodnotu; jedná se o část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. V tomto případě tedy zákonem chráněný zájem, který žalobce svým jednáním porušil, spočíval v zachování vzhledu a udržitelnosti krajiny.

V druhém případě byl žalobce shledán vinným ze správního deliktu podle vodního zákona, jehož se měl dopustit tím, že provedl terénní úpravy v blízkosti koryta vodního toku bez souhlasu vodoprávního úřadu [§ 125a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 17 odst. 1 písm. a) vodního zákona]. Chráněným zájmem v tomto případě byla udržitelnost vodního toku a jeho koryta. Tyto zájmy mohou být provedením stavby ohroženy nebo porušeny, a právě proto vodní zákon vyžaduje souhlas příslušného správního orgánu; provedl-li žalobce stavbu bez tohoto souhlasu, dopustil se formálního deliktu, jímž došlo k ohrožení chráněného zájmu.

V posledním, třetím případě, byl žalobce potrestán za to, že nenakládal s odpady způsobem předvídaným zákonem o odpadech [§ 66 odst. 4 písm. b) zákona o odpadech]. V tomto případě je zákon chránit zájem společnosti na tom, aby byl odpad ukládán a likvidován způsobem, který nezatěžuje životní prostředí.

Soud tedy dospěl k závěru, že ve všech třech případech byl žalobce potrestán za odlišné skutky, neboť stejným jednáním způsobil tři na sobě nezávislé následky, tedy zásahy do tří odlišných chráněných zájmů. Tyto zájmy, ač všechny na úseku ochrany

životního prostředí, se navzájem nepřekrývají. V prvním případě šlo totiž primárně o zájem na estetických prvcích krajiny, ve druhém případě na zachování vodního toku jako součásti vodstev a konečně ve třetím případě na ochraně životního prostředí před škodlivým ukládáním odpadů ve volné krajině. Zásada *ne bis in idem*, jak ji pro správní trestání vyložila výše uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu, tedy porušena nebyla. Ani tato žalobní námitka tedy nebyla důvodná.

Protože žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti výroku I. tohoto rozhodnutí není podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost přípustná. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. též není přípustná kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení.

Proti výrokům II. a III. tohoto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. května 2017

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková